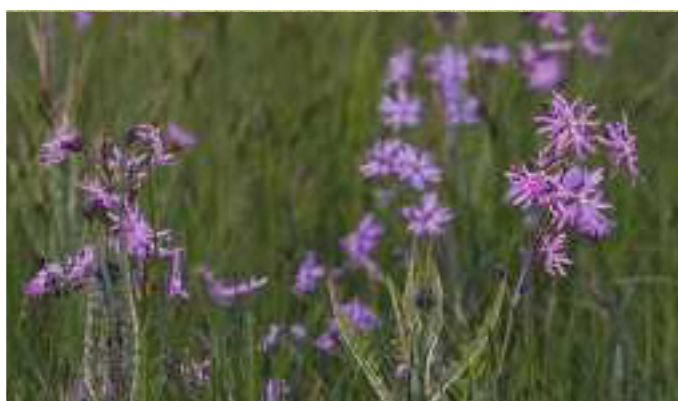
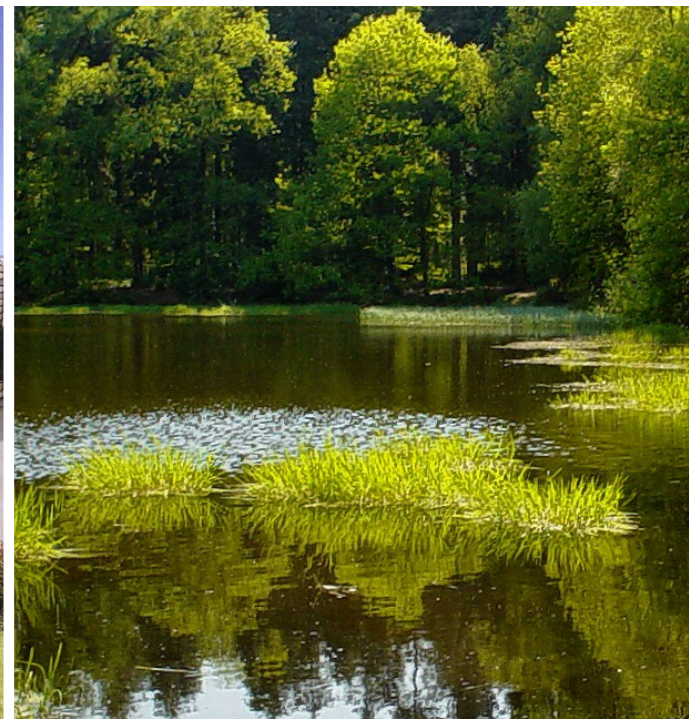

Beeldkwaliteitplan / Beheerplan

Landgoed Het Schaan

COLOFON

OPDRACHTGEVER

Familie Bijlsma

DATUM

1 december 2014

PROJECTGEGEVENS

BOE01-0251216-01B

CROONENBURO5

Vestiging Maastricht
Louis Loyensstraat 5
6221 AK Maastricht

Postbus 959
6200 AZ Maastricht

t + 31 (0) 43 325 32 23
e info@croonenburo5.nl

croonenburo5

Vestiging Oosterhout
Beneluxweg 125
4904 SJ Oosterhout

Postbus 40
4900 AA Oosterhout

t + 31 (0) 162 48 75 00
e info@croonenburo5.nl

IN SAMENWERKING MET

Architectenbureau Visser en Bouman

Postbus 125

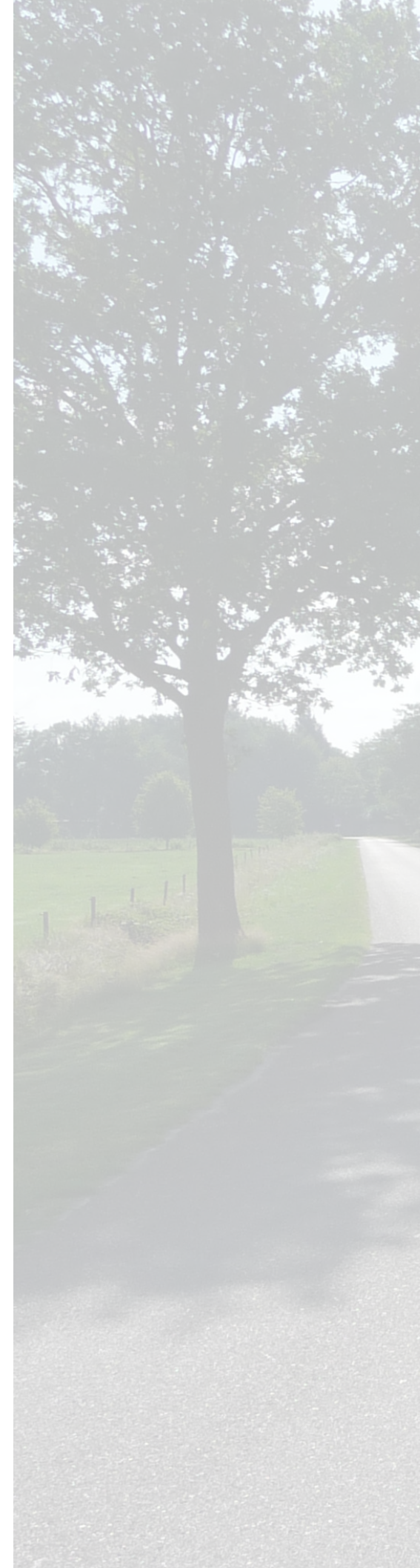
5201 AC 'S-HERTOGENBOSCH

T 073 641 21 33

F 073 641 38 70

E info@visserenbouwman.nl

www.visserenbouwman.nl

INHOUD

INHOUD

1	I	INLEIDING	05
2	I	HUIDIGE SITUATIE	07
3	I	VISIEVORMING EN SFEER	11
4	I	INRICHTINGSPLAN	15
5	I	BEELDKWALITEIT LANDSCHAP	19
6	I	BEELDKWALITEIT BEBOUWING	25
7	I	BEHEERPLAN	32

1 INLEIDING

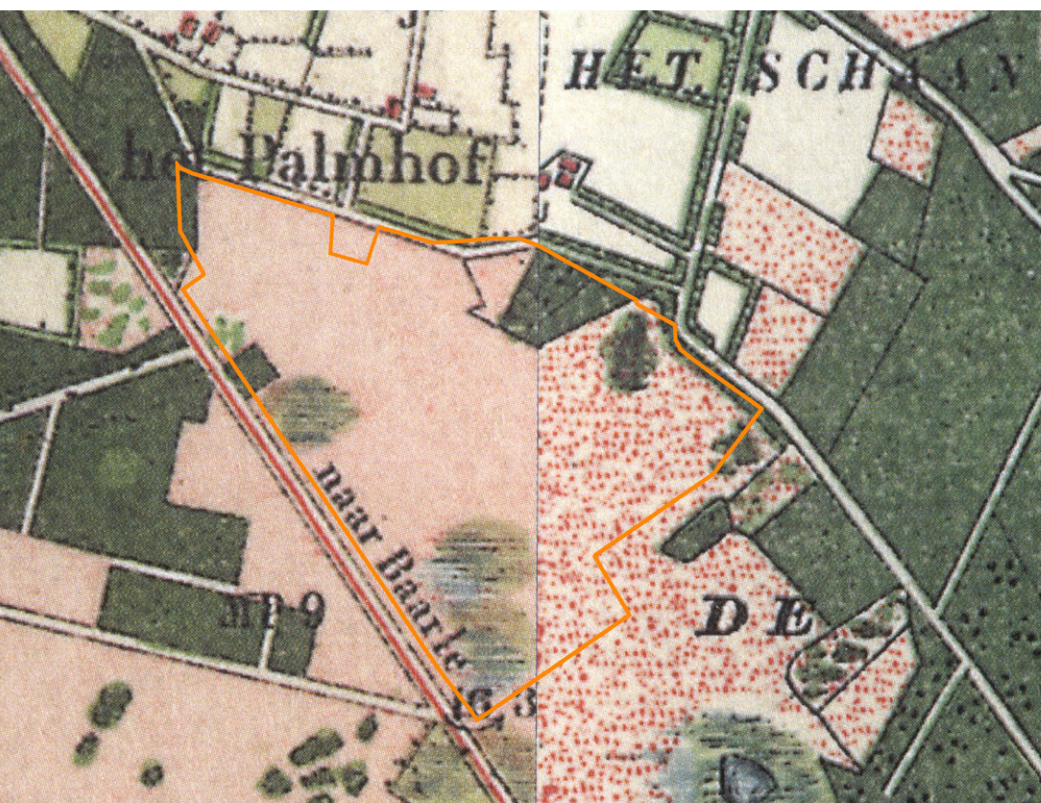
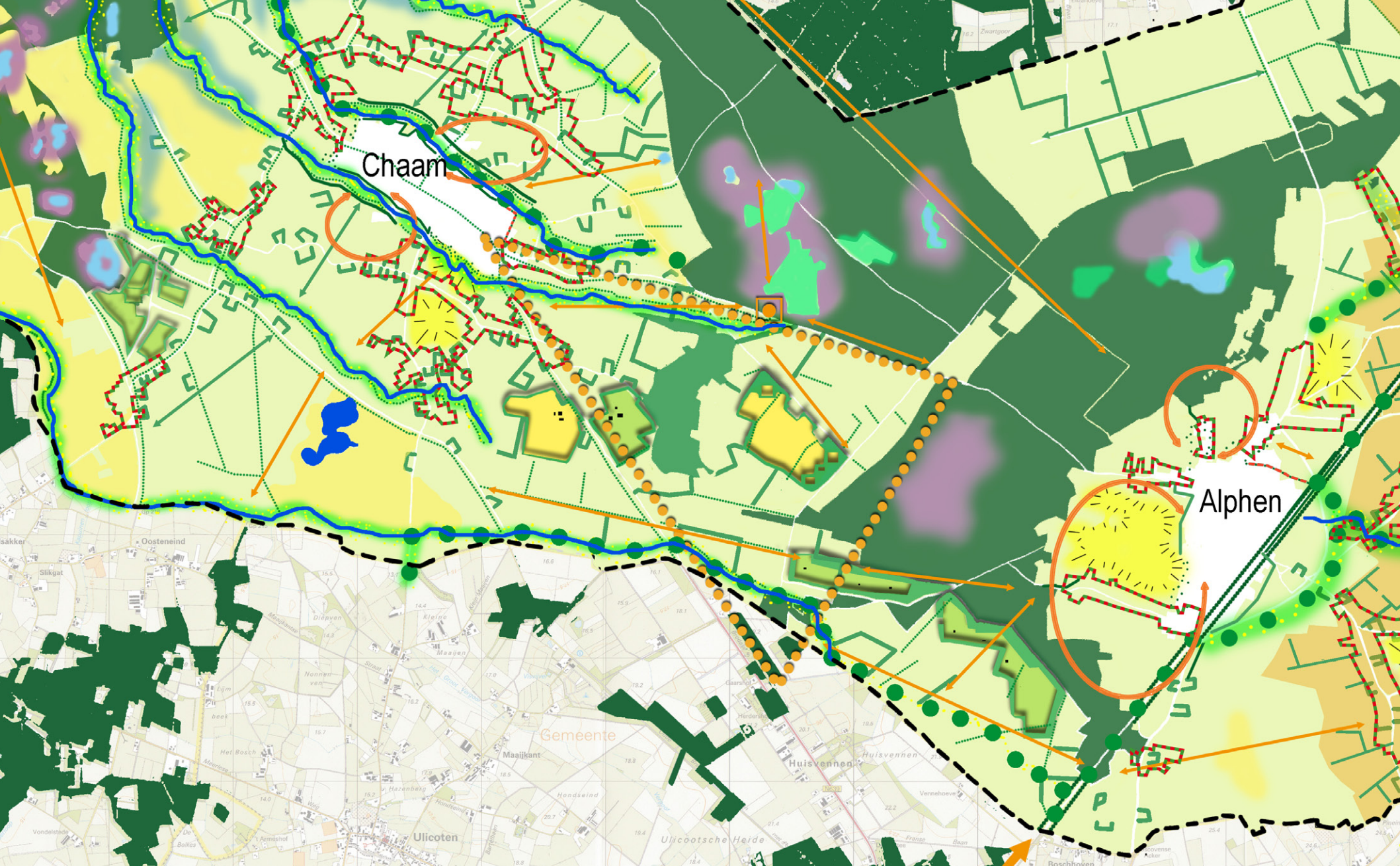
In de directe omgeving van Chaam, in een gebied tussen de Schaanstraat en de Baarleseweg is de familie Bijlsma voornemens een landgoed te ontwikkelen. De naam voor het landgoed is ‘Het Schaan’, naar analogie van de naam ‘Schaan’ die reeds op historische kaarten van rond 1900 voorkomt als aanduiding voor dit gebied. Ook de naam van de aanliggende Schaanstraat is hiervan afgeleid. Voorliggend document is het beeldkwaliteit- en beheerplan voor het nieuwe landgoed. Het wordt als bijlage toegevoegd aan het bestemmingsplan voor deze ontwikkeling.

In dit document wordt eerst een korte beschrijving gegeven van de context en de locatie, gevolgd door een uitleg van het inrichtingsplan. Het inrichtingsplan is reeds besproken met de provincie Noord-Brabant, de gemeente Alphen-Chaam en Brabants Landschap. Alle stonden zij in principe positief tegenover dit initiatief en het inrichtingsplan.

Na het inrichtingsplan wordt een beschrijving gegeven van de beeldkwaliteit. De beeldkwaliteit voor het nieuwe landgoed is onderverdeeld in een paragraaf Beeldkwaliteit Landschap en een paragraaf Beeldkwaliteit Bebouwing. Het geeft in woord en beeld de uitgangspunten aan voor het te ontwikkelen inrichtingsplan en het architectonische ontwerp. Het deel architectonisch ontwerp is in samenwerking met architectenbureau Visser en Bouwman opgesteld. Zij zullen de architectonische uitwerking voor de bebouwing op het landgoed verzorgen.

Veel ruimtelijke aspecten, zoals hoogte en situering van de bebouwing en situering van de afsluiting en het groen, zijn geregeld in het bestemmingsplan. Het beeldkwaliteitplan richt zich op aspecten, die niet in het bestemmingsplan te regelen zijn, zoals uiterlijke verschijningsvorm en ambitieniveau. Daarnaast is het beeldkwaliteitplan een inspiratiekader voor de uitwerking en een toetsingskader voor beleid en advisering. Door de welstandscommissie kan het worden gebruikt als toetsingskader bij de beoordeling van bouwplannen.

Tot slot wordt het beheerplan beschreven. Het beheerplan is gebaseerd op de natuur- en landschapspakketten, zoals beschreven in de ‘Index Natuur en Landschap’ van de Provincie Noord-Brabant. Het beheerplan is relatief globaal van karakter en bedoeld voor verdere uitwerking, in de vorm van een uitvoeringsgericht beplantings- en inrichtingsplan, waarin ook onderwerpen als leeftijd van beplanting, maatvoering en beplantingspatronen en tussenafstanden aan bod komen.

2

HUIDIGE SITUATIE

Context / ligging in groter verband

De locatie voor het landgoed ligt in het buitengebied van de gemeente Alphen-Chaam, zo'n kilometer ten zuidoosten van Chaam. Landschappelijk wordt het gebied aangeduid als 'jonge ontginningen – zandrug'. Kenmerkend voor dit type landschap zijn de ontginningsbossen en de groot-schalige open landbouwgebieden. De ontginningsbossen worden vaak gebruikt voor recreatieve doeleinden en natuur. In het landschapontwikkelingsplan Alphen-Chaam (2008) is het gebied aangeduid als recreatieve driehoek waar nieuwe landgoederen ontwikkeld kunnen worden.

In de directe omgeving zijn enkele agrarische bedrijven en enkele burgerwoningen aanwezig. Daarnaast grenst het plangebied (in het noordoosten) vrijwel direct aan twee campings. Het plangebied en het gebied ten zuidwesten ervan hebben een open agrarisch karakter. De Schaanstraat vormt de noordelijke grens van de locatie. Hier bevindt zich een kleine concentratie burgerwoningen. Aan de Schaanstraat zijn tevens twee recreatiebedrijven gevestigd. De opgaande bosachtige begroeiing op deze parken vormt een groene 'rand' waar het nieuwe landgoed op aan gaat sluiten. Ten zuiden van de locatie liggen agrarische gronden en het Dennegoorven, een recent in ere hersteld ven dat in eigendom is van Staatsbosbeheer. De locatie wordt aan de westzijde begrensd door de Baarleseweg. Een vrij drukke provinciale weg, die Chaam en Baarle-Nassau en het achterliggende gebied met elkaar verbindt.

Luchtfoto

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 18 ha. In de huidige situatie is er binnen het plangebied een burgerwoning met een grote tuin aanwezig (natuurlijk ingericht met een vijver, poelen en bosschages) en een agrarisch bedrijf met bijbehorend erf. De agrarische gronden, waar het plangebied hoofdzakelijk uit bestaat, zijn in gebruik als landbouwgrond.

- < Boven: Landschapontwikkelingsplan Alphen-Chaam (2008)
- Linksonder: historische kaart met ligging plangebied
- Rechtsonder: luchtfoto met ligging plangebied

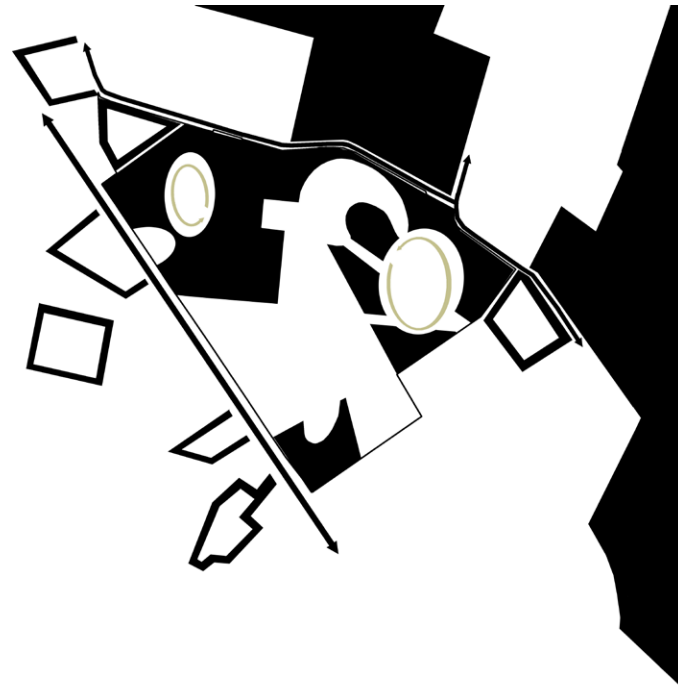
FOTO'S HUIDIGE SITUATIE

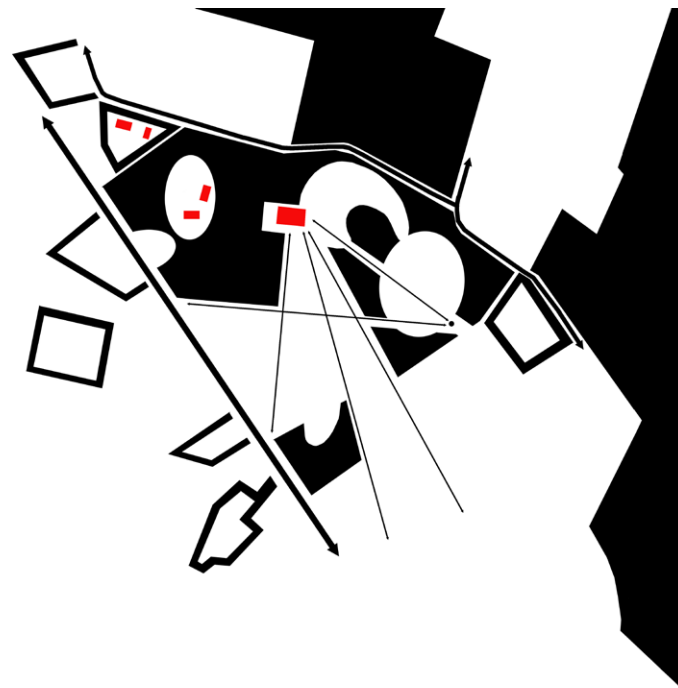
Ruimtelijk concept: uitgangspunt

Ruimtelijk concept: thema ruimtelijk

Ruimtelijk concept: thema water

Ruimtelijk concept: thema bebouwing

VISIEVORMING EN SFEER

Analyse

- Aansluiten op landschapsstructuur van jonge ontginningen (open-gesloten, coulissenwerking);
- Dennegoorven visueel betrekken bij het landgoed;
- Geen aansluiting gemotoriseerd verkeer op de Baarleseweg;
- Bereikbaarheid gemotoriseerd verkeer vanaf de Schaanstraat;
- Routemogelijkheden langzaam verkeer naar Dennegoorven;
- Bebouwing concentreren aan de noordzijde van de locatie, aansluitend op de in de omgeving van het plangebied aanwezige bebouwing;
- Gebruik maken van bestaande kwaliteiten tuin (vijver, bosschages);
- Gebruik maken van natuurlijke hoogteverschillen in het terrein en bijbehorende (hydrologische) omstandigheden.

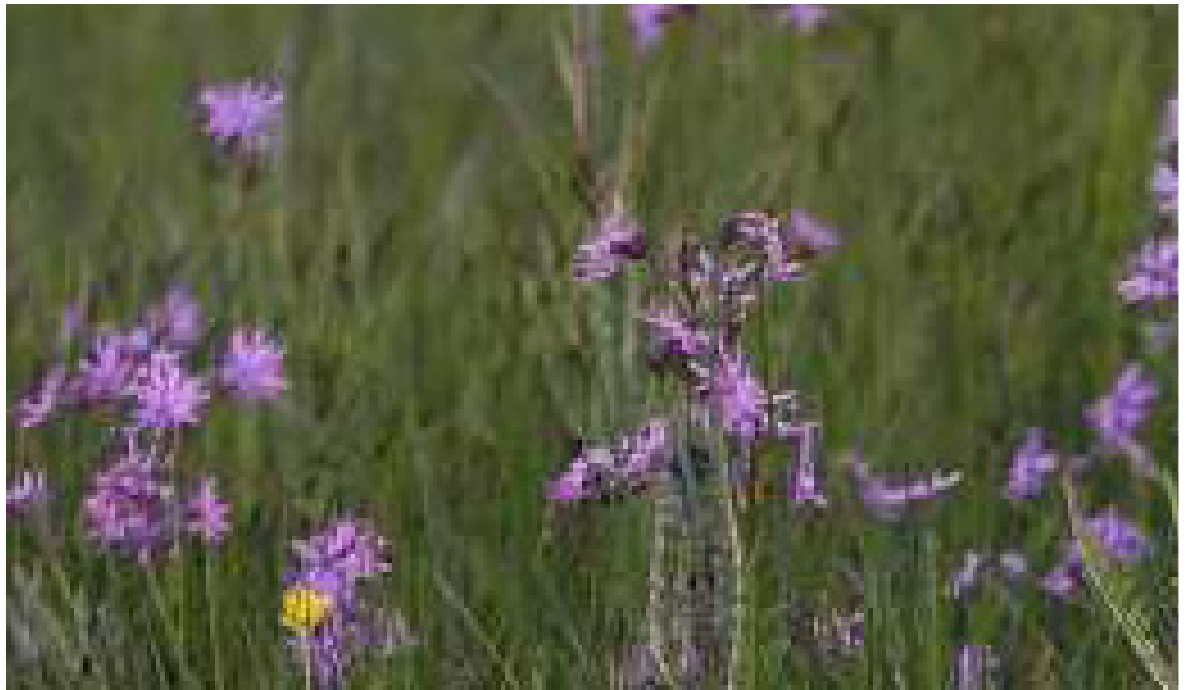
Ruimtelijk concept

- Thema ruimtelijk: Geleidelijke overgang creëren van bosgebieden (noordoostzijde) naar open landschap (zuidwesten). Landgoed als intermediair;
- Thema water: Netwerk van vijvers en poelen (zowel nieuw als bestaand) verspreid over het landgoed;
- Thema bebouwing: 1 prominent hoofdhuis, gelegen in het groen, zichtbaar vanuit het landschap. Overige bebouwing is ondergeschikt en verscholen.

Sfeer

Landgoed met een natuurlijke uitstraling. De inspiratie voor dit landgoed is niet gebaseerd op het klassieke beeld van een landgoed. Bestaande uit een vaak symmetrische opzet met een klassiek landhuis, formele zichtlijnen, rechte lanen, formele vijverpartijen, binnenpleinen en aangeharkte plantenborders. Daarvoor in de plaats is gezocht naar een informeler beeld van gebogen wegen en paden, natuurlijk ogende vijvers en bosschages, subtiele doorkijkjes en bebouwing die zich op een vanzelfsprekende manier in deze omgeving voegt.

SFEER LANDGOED

Agrarisch bouwblok
(woning met schuren)

Burgerwoning met
bijgebouwen

Grens plangebied

4

INRICHTINGSPLAN

Programmabepaling

Het initiatief gaat uit van een landgoed van bijna 18 ha. Van deze 18 ha. bestaat circa 16,2 ha uit nieuwe natuur (uitgaande van 10% niet-natuur: bebouwing, verharding, tuinen, erven, paden). Alle bestaande bebouwing op de locatie zal worden gesloopt.

Woningen binnen landgoedregeling:

Op basis van voorgaande uitgangspunten en de regels die opgenomen zijn in de provinciale Verordening ruimte Noord-Brabant 2014 is het mogelijk twee woningen te realiseren op de locatie. De inhoud van de wooneenheden bedraagt 1.500 m³.

Nieuwe woningen buiten landgoedregeling:

De twee bestaande woningen (woning op agrarisch bouwblok en de burgerwoning) worden vervangen door twee nieuwe woningen. Hierbij wordt er van uitgegaan dat alle bestaande bebouwing op de locatie gesloopt wordt. De nieuwe woning ter vervanging van de burgerwoning met bijgebouwen bedraagt 2.000 m³. Voor de woning op het agrarisch bouwblok geldt dat de maximale maatvoering van de nieuwe woning in principe overeenkomt met de maatvoering voor 'gewone' burger- en bedrijfswoningen 750 m³.

Het programma zal bestaan uit:

1 landhuis

2 landgoedvilla's

1 beheerderswoning

1 bijgebouw ten behoeve van de stalling van machines ten behoeve van het onderhoud van het landgoed

< Huidige situatie plangebied en omgeving

INRICHTINGSPLAN

Inrichtingsplan

De nieuwe bebouwing op het landgoed wordt geclusterd ingepast aan de noordzijde van het gebied. De twee landgoedvilla's zijn gegroepeerd rondom een groene ruimte in nieuw aan te leggen bos. Het ensemble is bereikbaar door middel van een bosweg die aansluit op de Schaanstraat. De entree wordt gemarkeerd door een hekwerk met penanten. Doordat de bomen in het bos ter hoogte van café 'Klein America' enigszins uit elkaar wijken ontstaat een bescheiden doorkijk van en naar de Baarleseweg en wordt het begin van het voetpad gemarkeerd. Het landhuis is gelegen aan de bestaande vijver. Het is bereikbaar door middel van een 'slingerende' oprijlaan, die uitkomt op de nieuwe bosweg die ook naar de landgoedvilla's voert. Het landhuis wordt gemarkeerd door een hekwerk met penanten om het private karakter van dit gebied aan te duiden. Het landhuis wordt ingepast in een nieuw aan te leggen bos, dat aansluit op de bestaande beplanting op de locatie. Door middel van doorzichten is het hoofdgebouw vanaf de Baarleseweg zichtbaar. Aan de Schaanstraat wordt een beheerderswoning ingepast. Deze bebouwing sluit aan op de bestaande bebouwingscluster aan dit deel van de Schaanstraat. In de nabijheid van het landhuis wordt in het bos een bijgebouw geplaatst ten behoeve van (het materieel voor) het onderhoud van het landgoed.

Met dit landgoedinitiatief krijgen de natuurwaarden in het gebied een enorme impuls. Het landgoedinitiatief maakt een transformatie mogelijk, waarbij een open, in agrarisch gebruik zijnd (veelal maïs) gebied omgevormd wordt tot een ruimtelijk interessant landschap, met afwisselend open en gesloten ruimtes, zichtlijnen en doorkijkjes. Er wordt nieuw bos ontwikkeld. Oude poelen worden hersteld, nieuwe poelen worden aangelegd en landbouwgronden worden omgevormd tot bloemrijke graslanden. Op het landgoed zullen in principe geen agrarische gronden meer aanwezig zijn. Vrijwel het gehele landgoed wordt ingericht als natuur.

Het landgoed is toegankelijk door middel van een (doorgaande) wandelroute aan de westzijde van het landgoed. De wandelroute staat in verbinding met de horecagelegenheid 'Klein Amerika' aan de Baarleseweg. In de toekomst is aan de zuidzijde van het landgoed wellicht een koppeling mogelijk met bestaande wandelroutes rondom het Dennegoorven dat in eigendom is van Staatsbosbeheer. Van daaruit zijn dan verbindingen mogelijk met routes richting het Ulvenhoutsebos en het Kapellebos.

BEELDKWALITEIT LANDSCHAP

Boszone

- Nieuw aan te leggen parkachtig bos (transparant bos) bestaande uit een mix van bomensoorten zoals, eiken (*Quercus robur*), berken (*Betula pendula*) en dennen (*Pinus nigra*).
- Binnen het bos kunnen voor de lichttoetreding open delen aanwezig zijn; hier is laagopgaande begroeiing mogelijk.
- Rondom de toegangswegen in het bos kunnen heesters (*Rhododendrons* en *Taxus*) en voorjaarsbollen worden toegevoegd.

Solitaire bomen of boomgroepen op het landgoed

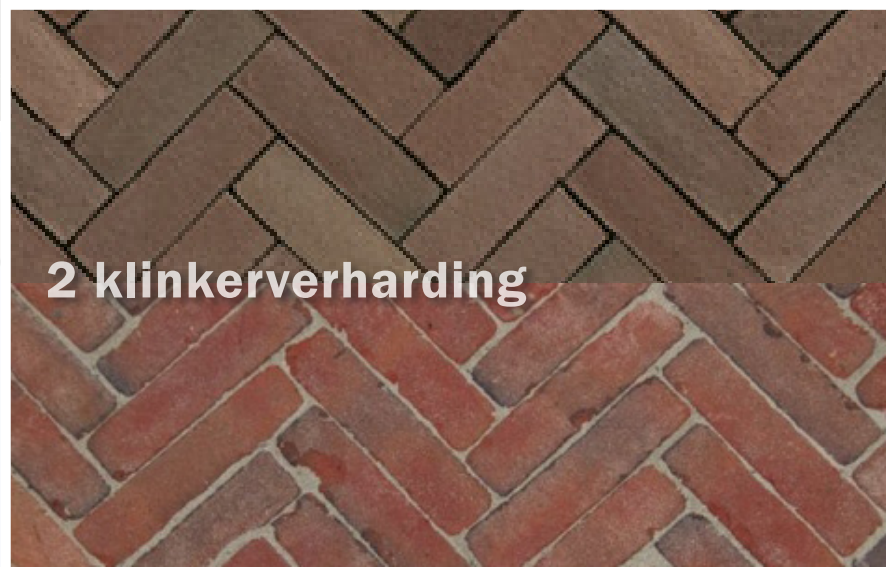
- Rondom de vennen en de ontsluiting bij de landgoedvilla's zijn boomgroepen gesitueerd bestaande uit een mix van bomensoorten zoals, eiken (*Quercus robur*) en berken (*Betula pendula*).
- Voor de solitaire bomen in het gras wordt gebruik gemaakt van zomereiken (*Quercus robur*).

Bloemrijk grasland met extensieve beweiding

- Invulling met bloemrijk grasland.
- Openheid, daar waar geen beplanting staat aangegeven.
- Extensieve beweiding toegestaan conform regels beheerplan.

Water

- De bestaande vijver blijft behouden;
- Aanleg van natuurlijke vennen.

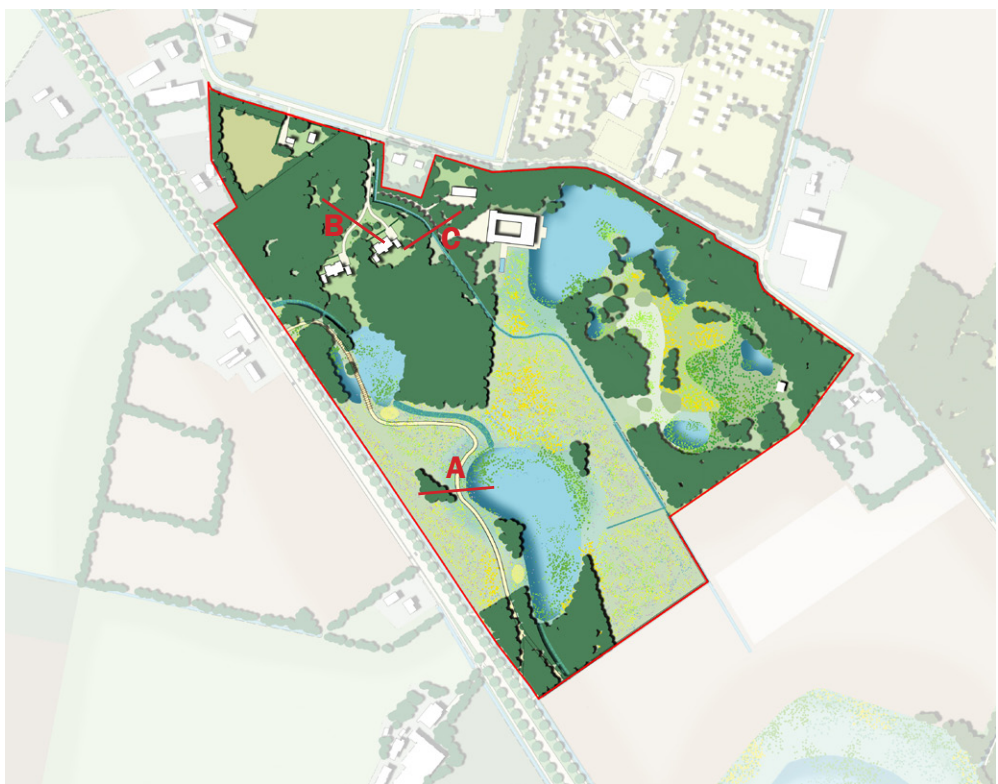
BEELDKWALITEIT LANDSCHAP

Wegen en paden op het landgoed

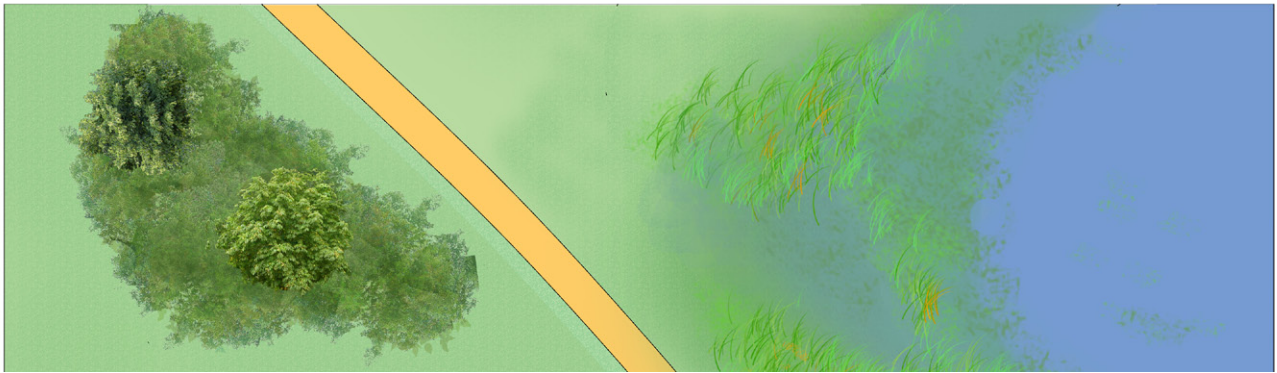
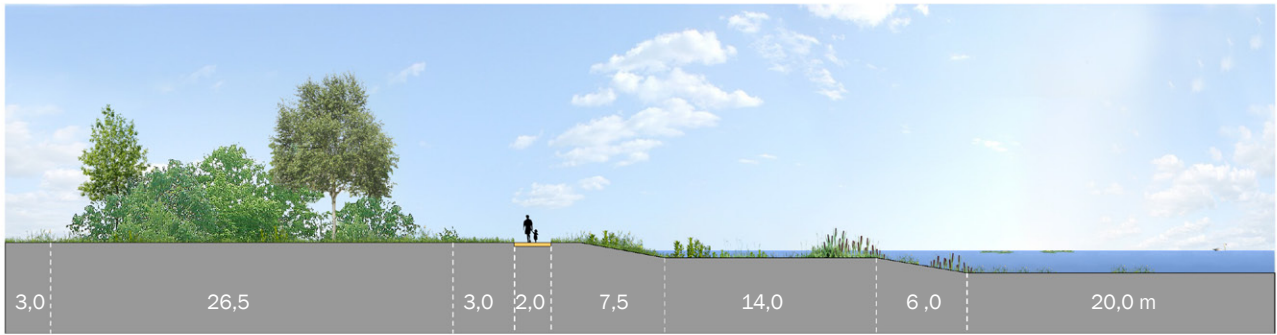
- 1 Het wandelpad op het landgoed is opgebouwd uit een halfverharding. Ter hoogte van het ven gaat het pad over in een houten pad (knuppelpad).
- 2 De toegangsweg tot het landhuis bestaat uit een klinkerverharding.
- 3 De toegangsweg tot de landgoedvilla's bestaat uit asfalt afgestrooid met parelgrind,

Toegangspoort en follie op het landgoed

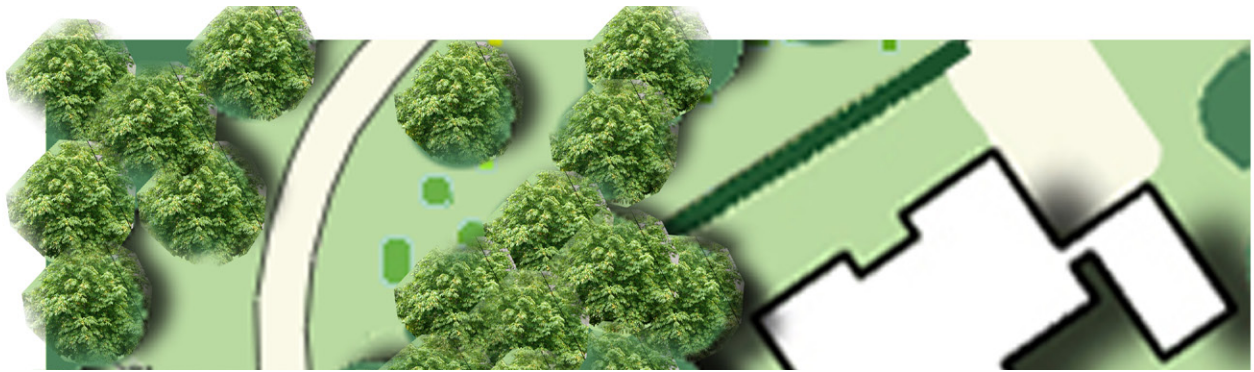
- De toegang tot het landhuis wordt gemarkeerd door een poort, die in stijl aansluit op de architectuur van de bebouwing.
- Vanuit het landhuis loopt een zichtlijn naar een follie die in het oosten van het plangebied is gesitueerd. De follie kan bestaan uit een jachthuis, theehuis of een markant kunstwerk.

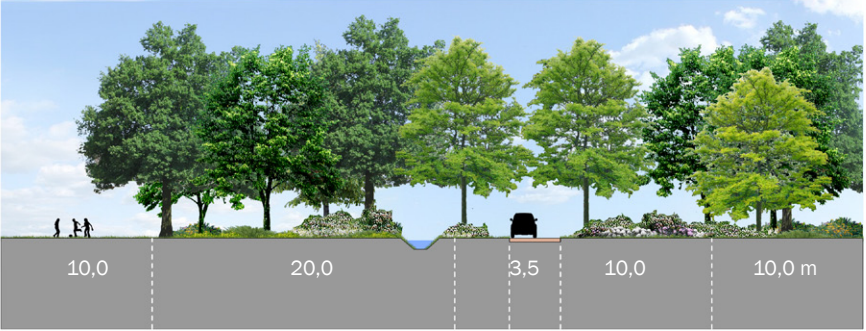
Overzichtskaart profielen

Profiel A

Profiel B

Profiel C

BEELDKWALITEIT BEBOUWING

Uitgangspunten bebouwing

Compositie van drie eenheden:

Landhuis

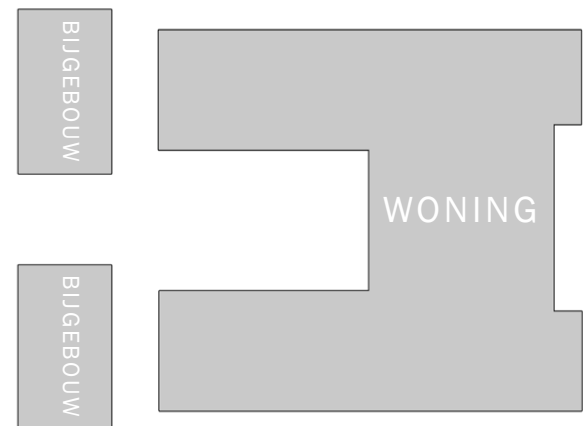
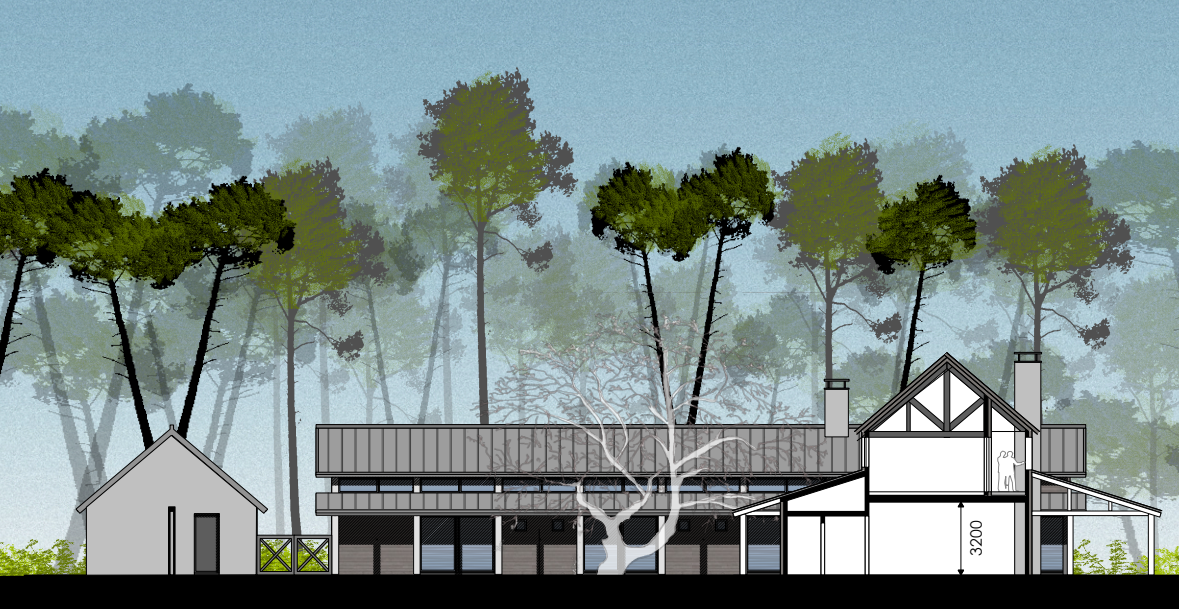
Voornaamste en grootste gebouw van het landgoed
 Gebouw met allure (categorie 1)
 Geleed gebouw bestaand uit een compositie met een binnenerf
 Solitair gelegen, in het landschap
 Zichtbaar vanaf een grote afstand
 Passend binnen de maat en schaal van het landschap
 Onderdeel van het landschap, bouwvolume voegt zich in het bos
 Centraal gelegen in ruimtelijke compositie van het landgoed
 Grote afstand tot de directe omgeving, omsloten door bos en open landschap
 Inhoud hoofdgebouw ca. 2.000 m³
 Oppervlakte bijgebouwen ca. 280 m²

Landgoedvilla's

Minder voornaam dan het landhuis
 Gebouwen met allure (categorie 2)
 Geleed gebouw
 Compositie van 2 gebouwen in het groen
 Beperkt zichtbaar, ligging in het bos
 Passend in maat en schaal van een 'boskamer'
 Onderdeel van het landschap, bouwvolume voegt zich in het bos
 Geen directe relatie met de omgeving
 Grote afstand tot directe omgeving, omsloten door bos
 Inhoud hoofdgebouw ca. 1500 m³
 Oppervlakte bijgebouwen ca. 85 m²

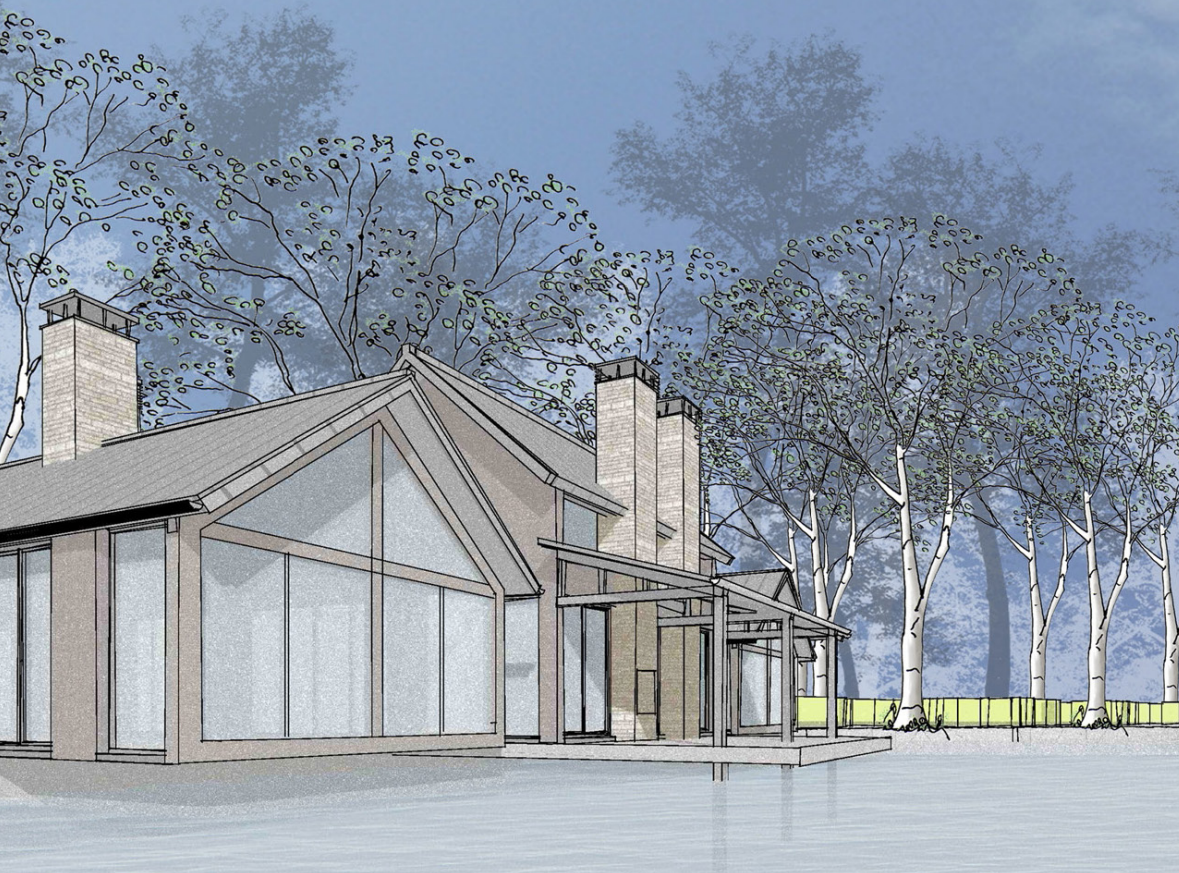
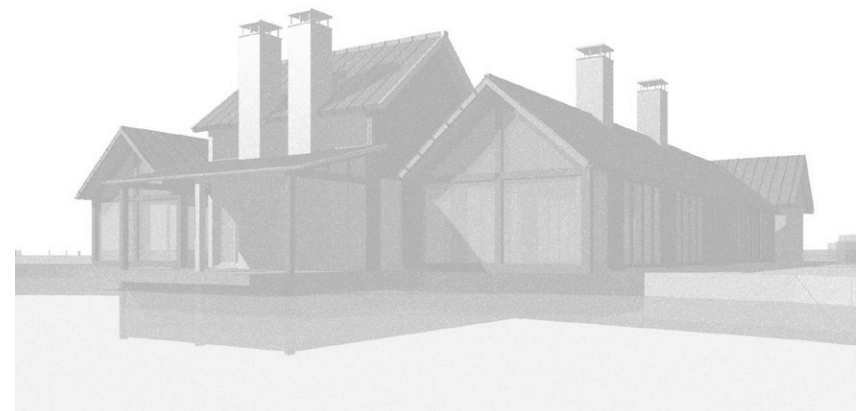
Beheerderswoning en bijgebouw ten behoeve van onderhoud landgoed

'Gewone' woning, in uitstraling onderdeel van het landgoed
 Schuur en woning vormen een geheel
 Erf, woning met bijgebouwen direct aan de Schaanstraat
 Zichtbaar vanaf de Schaanstraat
 Passend in maat en schaal van wooncluster aan de Schaanstraat
 Inhoud hoofdgebouw ca. 750 m³
 Oppervlakte bijgebouw nader te bepalen

Impressie footprint landhuis

Impressie Landhuis

BEELDKWALITEIT BEBOUWING

Situering en oriëntatie

- Het landhuis heeft een solitaire ligging in het landschap. Het landhuis ligt deels verscholen in het bos en grenst in het oosten aan de bestaande vijver en in het zuiden aan het open en bloemrijke grasland;
- De landgoedvilla's vormen een cluster van verspreide bebouwing in het bos en zijn naar binnen gericht;
- De beheerderswoning is georiënteerd op de Schaanstraat.

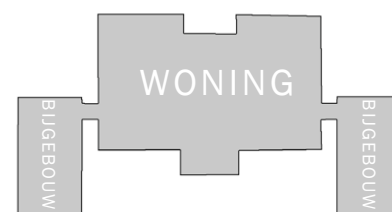
Architectuur en bouwmassa

- Het landhuis, de landgoedvilla's en de beheerderswoning vormen een eenheid qua verschijningsvorm.
- Eigentijdse vertaling van agrarische architectuur, niet historiserend;
- Stoer beeld zonder 'opsmuk';
- Heldere krachtige vormen. Archetype huis of schuur, volume met een kap (eventueel met een schoorsteen);
- Ingetogen beeld, zowel in hoofdvorm als detaillering;
- De bebouwing wordt gekenmerkt door een hiërarchische opbouw:
 - Categorie 1: Het landhuis (hoofdgebouw met allure)
 - Categorie 2: De landgoedvilla's (gebouwen met allure)
 - Categorie 3: De beheerderswoning ('gewone' woning)

De omvang (inhoud en oppervlakten) van de woningen is op voorgaande pagina reeds beschreven;

- Bijgebouwen zijn ondergeschikt aan het hoofdvolume en zijn qua maat, schaal en kleurgebruik afgestemd op het hoofdvolume;
- Het landhuis bestaat uit 1-2 bouwlagen met kap;
- De landgoedvilla's en de beheerderswoning bestaan uit 1 a 2 bouwlagen met kap.

Impressie Landgoedvilla's

Impressie footprint landgoedvilla

BEELDKWALITEIT BEBOUWING

Dakvorm

- Prominent dak.
- Dakoverstekken en samengestelde dakvormen zijn toegestaan.
- Dakkapellen vormen een onderdeel van het totale architectonische ontwerp en zijn ondergeschikt aan het dakvlak.

Accenten

- Accenten uitvoeren in natuurlijke materialen zoals hout en glas.
- Schoorstenen zijn toegestaan.
- Aandacht voor entrees.

Kleur- en materiaalgebruik

- Ingetogen (natuurlijk) kleur- en materiaalgebruik (felle kleuren zijn niet toegestaan, behalve als accenten).
- Gevels: baksteen (roodbruintinten, mangaan, zwart), hout, glas en natuursteen.
- Daken: keramische ongeglazuurde dakpannen (antraciet), zink, riet, 'golfplaten'.
- Kozijnen: hout of staal. Kleur: antraciet of grijs tinten, wit of houtkleur.
- Aan- en bijgebouwen zijn in materiaal en kleur afgestemd op de hoofdmassa.

Overgang kavel/landschap

- Het landhuis ligt *in* het landschap en heeft geen omkadering van hagen of hekwerken. De 'tuin' rondom het huis is stoer en past in het landschap.
- De landgoedvilla's staan op een kavel in het bos. Het kavel wordt omgrensd door hagen of inheemse heesters.
- De beheerderswoning met bijgebouwen staan op een kavel/erf. Het erf heeft een functionele inrichting. Het wordt omzoomd door deels opgaande beplanting.

< Sfeerimpressies landgoedvilla's (Visser en Bouwman)

Sfeerimpressie

bebouwing

BEHEERPLAN

Algemeen

De hierna beschreven natuur- en landschapspakketten zijn ontleend aan de 'Index Natuur en Landschap' van de Provincie Noord-Brabant. Met ingang van 2010 is de Index Natuur en Landschap een landelijk systeem geworden.

De informatie is samengesteld om particuliere landeigenaren te assisteren bij het aanleggen en beheren van nieuwe natuur- en landschapselementen.

Aanbevolen natuur- en landschapspakketten

Details van de genoemde natuur- en landschapspakketten staan beschreven vanaf pagina 34.

De volgende natuur- en landschapspakketten zijn van toepassing:

- N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos.
- L01.04 Bossingel en bosje.
- L01.10 Struweelrand.
- L01.13 Bomenrij en solitaire boom.
- L01.05 Knip- of scheerheg.
- N10.02 Vochtig hooiland.
- N11.01 Droog schraalland.
- N06.05 Zwakgebufferd ven.
- L01.15 Natuurvriendelijke oever.

Op de locatie en in de directe omgeving van de locatie zijn ecologische waarden aanwezig. Dit geeft aanleidingen om in het plan op aan te sluiten.

De bossingels en bosjes sluiten aan bij de boomsoorten die aanwezig zijn in de directe omgeving. Gebiedseigen soorten die toegepast worden zijn:

- Pinus nigra (zwarte den);
- Quercus robur (zomereik);
- Fagus sylvatica (groene beuk);
- Betula pendula (ruwe berk);
- Alnus glutinosa (zwarte els);
- Ulmus minor (veldiep);
- Tilia x europaea (hollandse linde);
- Prunus spinosa (sleedoorn);
- Salix cinerea (grauwe wilg);
- Salix aurita (geoorde wilg).

De bomenrijen en solitaire bomen sluiten aan bij de landschappelijke karakteristiek van het gebied, zijn gebiedseigen en bestaan tevens uit een selectie van genoemd assortiment.

Ten behoeve van beschutting en als verbindingszone voor amfibieën en reptielen, wordt aan de randen van de bossen de aanleg van struweelranden met een dichtere ondergroei aangeraden.

In het gebied worden vennen gerealiseerd als aansluiting op het reeds aanwezige Dennegoorven aan de zuidzijde van het plangebied.

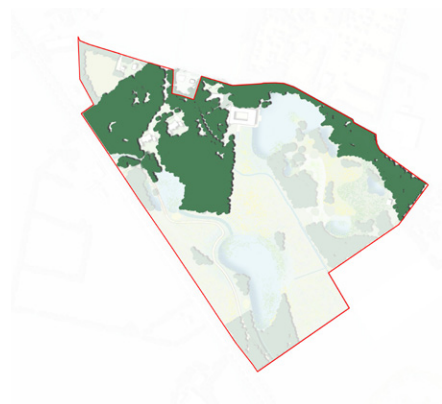
N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos

Korte kenschets

Dit natuurbeheertype omvat bomen met dennen, eiken, beuken en/of berken en is vaak eenvoudig van structuur. Wanneer de bodem meer leem bevat, kennen de bossen een grotere floristische rijkdom. Ook vochtiger typen van deze bossen met pijpenstrootje in de ondergroei behoren hiertoe. Bij sterke dominantie van eiken en beuken die zuur strooisel produceren, zal beperkte bodemvegetatie aanwezig zijn. Aanwezigheid van soorten met een rijker en makkelijker afbreekbaar strooisel, zoals linde op leemhoudende bodems, zorgt voor een beter ontwikkelde bodemvegetatie. Het kronendak is dan minder gesloten en er is meer variatie tussen lichte en donkere delen. Op open plekken ontwikkelen zich vaak braamstruwelen en vestigen zich struiken als lijsterbes en vuilboom. Begrazing heeft een sterk effect op omvang en samenstelling van de boomverjonging. De betekenis voor de biodiversiteit is voornamelijk te vinden in grote aantallen (vaak bedreigde) paddestoelen, blad- en korstmossen en enkele vaatplanten.

Beheereisen

- Het element wordt als bos met hoog opgaande bomen beheerd.
- Het element wordt periodiek gedund en overhangende takken kunnen het gehele jaar worden gesnoeid.
- Randen van het element kunnen als hakhout beheerd worden.
- Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt.
- Er mogen geen gewasbestrijdingsmiddelen, behalve bij bestrijding van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier), door middel van een stobbenbehandeling, en meststoffen in het element gebruikt worden.
- Het element mag niet betreden en/of beschadigd worden door vee.
- Sloopmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.
- Dunningswerkzaamheden en het eventueel terugzetten van hakhout worden alleen verricht in de periode tussen 1 oktober en 15 maart.

BEHEERPLAN

L01.04 Bossingel en bosje

Korte kenschets

Bossingels en bosjes komen overal in ons land voor. Een bossingel is een lijnvorming landschapselement met hoog opgaande beplanting. Het kunnen doorgeschoten hakhoutwallen zijn, maar ook recent aangelegde houtsingels. Een bosje is een klein vrijstaand bosclement. Ook de meest recente landinrichtingsbosjes en kleine bosjes die geen hakhoutbeheer gekend hebben, behoren tot dit type.

Algemene beheerverplichting

Bossingels en bosjes worden in de tijd onregelmatig periodiek gedund of gesnoeid.

Beheereisen

- Het element wordt als bos met hoog opgaande bomen beheerd.
- Het element wordt periodiek gedund en overhangende takken kunnen het gehele jaar worden gesnoeid.
- Randen van het element kunnen als hakhout beheerd worden.
- Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt.
- Er mogen geen gewasbestrijdingsmiddelen, behalve bij bestrijding van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier), door middel van een stobbenbehandeling, en meststoffen in het element gebruikt worden.
- Het element mag niet betreden en/of beschadigd worden door vee.
- Sloopmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.
- Dunningswerkzaamheden en het eventueel terugzetten van hakhout worden alleen verricht in de periode tussen 1 oktober en 15 maart.

L01.10 Struweelrand

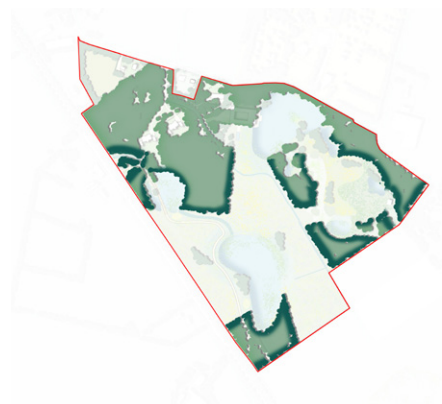
Korte kenschets

Struweelranden kunnen zich ontwikkelen vanuit een extensief beheerde situatie of aangeplant worden. Afhankelijk van het beheer kunnen randen ontstaan die gedomineerd worden door ruigtekruiden, struiken of een combinatie van beide. Kenmerk van een struweelrand is dat deze zowel vrijliggend als aansluitend aan een ander element kan liggen. Met een gunstige ligging kunnen struweelranden bijdragen aan een warmer microklimaat en zijn dan vooral van belang voor insecten, amfibieën en reptielen. Wanneer dat microklimaat ontbreekt, kunnen struweelranden vooral van belang zijn voor broedvogels en planten van een meer extensief beheer.

Struweelranden kunnen ook in het open veld liggen langs zandwegen of perceelsranden en bieden dan een geschikt leefgebied voor struweelvogels, kleine zoogdieren en insecten.

Beheereisen

- Periodiek wordt de begroeiing gemaaid en/of afgezet.
- Sloopmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.
- Het element mag niet betreden/beschadigd worden door vee.
- 50% van de oppervlakte van de rand, bestaande uit een kruidachtige begroeiing van inheemse grassen en kruiden, mag periodiek gemaaid worden met een cyclus van maximaal eenmaal per jaar 5 jaar. Het maaisel wordt afgevoerd.
- Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt.
- Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen gebruikt worden, behalve bij bestrijding van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier), door middel van een stobbenbehandeling, en de plekgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en brandnetel in het element.
- Maaiwerkzaamheden worden uitgevoerd tussen 15 juli en 15 maart en het afzetten van struweel wordt alleen verricht in de periode tussen 1 november en 15 maart.

BEHEERPLAN

L01.13 Bomenrij en solitaire boom

Korte kenschets

Bomenrijen kunnen bestaan uit één of meerdere boomsoorten, vrij in het veld staan of langs een watergang, schouwpad, weg of anderszins. In deze vorm hebben bomenrijen niet alleen een landschappelijke waarde, maar ook waarde als broedgebied voor vogels, of als ecologische corridor, bijvoorbeeld voor vleermuizen. Solitaire bomen zijn eveneens zeer kenmerkend voor het landschap en vanuit die optiek waardevol om te behouden. Vanwege deze landschappelijke, visuele en ecologische waarde, zullen de bomenrijen en solitaire bomen in een vroeg stadium van de landgoedontwikkeling aangeplant worden en zal gebruik gemaakt worden van oudere en grotere bomen.

Beheereisen

- De bomen worden periodiek gesnoeid. Jonge bomen gemiddeld eenmaal per 5 jaar en oudere bomen gemiddeld eenmaal per 10 jaar. Bij oudere bomen kan het snoeien zich beperken tot het verwijderen van dood hout.
- Na het snoeien beslaat de blijvende kroon altijd minimaal tweederde deel van de totale lengte van de boom.
- Ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier) in het element mogen door middel van een stobbenbehandeling bestreden worden.
- De bomen mogen niet beschadigd worden door vee. Jonge bomen in een weiland (boomdijk) zijn voorzien van een boomkorf of zijn uitgerasterd.

L01.05 Knip- of scheerheg

Korte kenschets

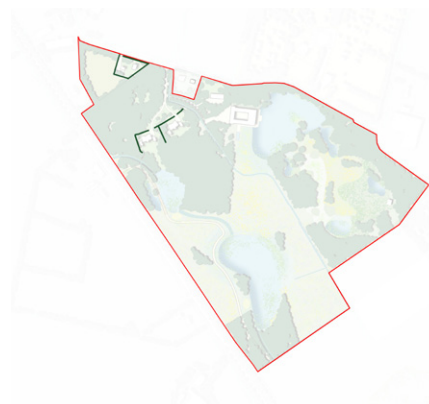
Heggen zijn al eeuwen te vinden in het Nederlandse cultuurlandschap. Op landgoederen en forten is het gebruik van meidoorn bekend. Heggen komen in heel Nederland voor, maar zijn vooral te vinden rondom dorpen en boerderijen. Door het regelmatig knippen heeft de heg een strak en recht uiterlijk. Heggen zijn van belang als leefgebied, migratieroute en schuilmogelijkheid voor de fauna in het cultuurlandschap.

Algemene beheerverplichting.

- Een knip- of scheerheg wordt jaarlijks of minimaal eenmaal per 3 jaar geknipt of geschoren. Snoeimateriaal mag blijven liggen voor zover dat het element of de ondergroei niet schaadt.

Beheereisen

- Snoeimateriaal mag blijven liggen voor zover dat het element of de ondergroei niet schaadt.
- Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen, behalve bij bestrijding van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier), door middel van een stobbenbehandeling, en meststoffen in het element gebruikt worden.
- Het element mag niet betreden en/of beschadigd worden door vee.
- Snoeiwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 15 juni en 15 maart.

BEHEERPLAN

N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland

Korte kenschets

Kruiden- en faunairijk grasland omvat graslanden die kruidenrijk zijn, maar niet tot de schraallanden vochtig hooiland, zilt grasland en overstromingsgrasland of glanshaverhooiland behoren. De vegetatie kan behoren tot allerlei verbonden van graslandvegetaties; ondermeer kamgrasvegetaties of de meer algemene witbolgraslanden. Diverse soorten ruigte en struweel kunnen in dit grasland voorkomen. Het grasland wordt meestal extensief beweid of gehooid en niet of slechts licht bemest.

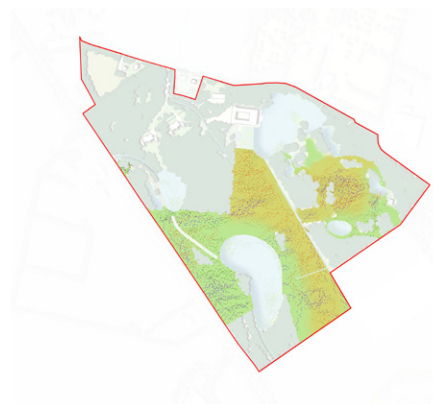
Het beheertype Kruiden- en faunairijk grasland kan voorkomen op diverse bodems van vochtig tot droog en heeft doorgaans een (matig) voedselrijk karakter. Kruiden- en faunairijk grasland komt in vrijwel alle landschapstypen voor. Toch is het areaal de laatste veertig jaar enorm afgenomen door de gangbare landbouwpraktijk: sterke bemesting gecombineerd met periodiek doodspuiten van de grasmat en opnieuw inzaaien met hoog productieve grasvariëteiten. De meeste overgebleven kruidenrijke graslanden liggen in overhoekjes van het agrarische gebied of komen voor in natuurgebieden. Daar kan kruidenrijk grasland een tijdelijk fase zijn als de benodigde abiotische omstandigheden voor schraallanden niet of nog niet gerealiseerd kunnen worden.

Kruiden- en faunairijk grasland wordt bij een goede kwaliteit gekenmerkt door variatie in structuur (ruigte en plaatselijk struweel, hogere en lage vegetatie) en een kruidenrijke graslandbegroeiing die rijk is aan kleine fauna. Gradiënten binnen (grond)waterpeil en voedselrijkdom zorgen voor diverse vegetatietypen.

Kenmerkende of bijzondere soorten van schralere beheertypen ontbreken grotendeels binnen Kruiden- en faunairijk grasland, maar graslanden zijn vaak wel rijk aan minder zeldzame soorten. Het type is o.a. van belang voor vlinders en andere insecten, vogels en kleine zoogdieren

Beheerseisen

- Het betreft grasland, de grasachtigen (monocotylen) zijn dominant, maar kruiden (dicotylen) en mossen hebben een oppervlakteaandeel van tenminste 20%
- Er wordt geen bemesting toegepast, met uitzondering van ruige stalmest (max. 20 ton per ha per jaar) of bekalking.
- De graslanden zijn niet tot andere beheertypen te rekenen (zie afbakening andere graslanden).
- Vrijwel jaarlijks in winter en voorjaar langdurig overstroomde weilanden worden niet tot dit beheertype maar tot Zilt- en overstromingsgrasland gerekend.

N06.05 Zwakgebufferd ven

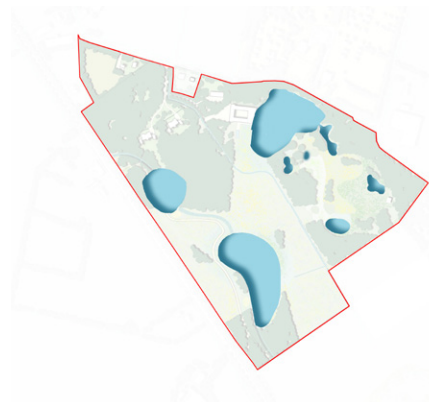
Korte kenschets

Vennen zijn ondiepe plassen op de hogere zandgronden in Noord- Oost- en Zuid-Nederland. Ze liggen in nat zandlandschap, in vochtige elementen in droog zandlandschap en soms in het beekdallandschap. Verder komen hier en daar venachtige levensgemeenschappen voor in sloten, zandafravingen en wielen, op of langs de randen van hogere zandgronden en in of langs sommige verzuurde laagveenwateren.

Voor goed ontwikkelde, karakteristieke levensgemeenschappen van vennen zijn een voedselarme venbodem en een voedselarme waterlaag nodig. Bovendien is het venwater in ons land van nature relatief zacht, omdat daarin weinig of geen kalk opgelost is. In vennen is het de lokale waterhuishouding die zorgt voor het in stand houden van de waterkwaliteit. Vennen ontvangen hun water deels direct via regen en deels uit de relatief kleine en oppervlakkige grondwatersystemen die om de vennen heen liggen.

Beheerseisen

- Minimaal de helft van de natte oppervlakte bestaat in de lente uit open water. Voor het behoud van voldoende open water wordt het element periodiek opgeschoond. Incidenteel mag het element in de zomerperiode droogvallen.
- Vertrapping van de oevers bij het gebruik van het element als veedrinkpoel wordt voorkomen. Bij het gebruik als veedrinkpoel is minimaal de helft van de oeverlengte uitgerasterd.
- Maximaal 25% van de oeverlengte is begroeid met inheemse bomen en/of struiken.
- Er mogen geen gewasbeschermings-middelen en meststoffen in het element gebruikt worden.
- Strooimaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.
- Maai- en schoningswerkzaamheden worden verricht in de periode tussen 1 september en 15 oktober.

L01.15 Natuurvriendelijke oever

Korte kenschets

Natuurvriendelijke oevers zijn door de mens aangebracht in de vorm van een plas- of drasberm of flauw talud langs een waterloop. De begroeiing bestaat uit plantensoorten van natte ruigten en natte graslanden. Door de kenmerkende flora en fauna hebben deze oevers een hoge ecologische waarde.

Beheereisen

- Het element wordt periodiek gemaaid in een cyclus van eenmaal per 2 jaar en maximaal eenmaal per jaar. Het maaisel wordt afgevoerd.
- Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het element gebruikt worden.
- Het element mag niet betreden en/of beschadigd worden door vee.
- Sloopmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.
- Maaiwerkzaamheden worden verricht in de periode tussen 15 juli en 1 maart.

